

Short Answer Questions**लघु उत्तरीय प्रश्न**

Note: Attempt any **five** questions. Write answer in **150-200** words. Each question carries **16** marks. Answer each question on separate page, after writing Question Number.

कोई 5 प्रश्नों के उत्तर दीजिए। प्रत्येक का उत्तर 150-200 शब्दों में हो। प्रत्येक प्रश्न 16 अंकों का है। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर एक नए पृष्ठ से, प्रश्न संख्या लिखकर प्रारम्भ करें।

01. क्षणिकवादः कः इति विविच्यताम् ?
02. बौद्धदर्शने आचार्यनागार्जुनस्य योगदानं प्रतिपादनीयम् ।
03. बौद्धदर्शने प्रमाणस्वरूपं विविच्यताम् ।
04. बौद्धदर्शने आचार्यवसुबन्धोः अवदानं समीक्षणीयम् ।
05. भगवतो बुद्धस्य अनात्मवादः कः इति विविच्यताम् ।
06. बौद्धदर्शने तत्त्वस्य व्यवस्था कीदृशी ?
07. प्रतीत्यसमुत्पादः कः इति सम्यक् विविच्यताम् ।
08. प्रज्ञापारमिता का इति संक्षेपेण विवेचनीयम् ।
09. तत्त्वसंग्रहस्य विषयः संक्षेपेण विवेचनीयः ।
10. प्रमाणवर्तिकस्य प्रथम परिच्छेदे वर्णितो विषयः समालोचनीयः ।

00006

Set No. : 1

Question Booklet No.

RET/12/TEST-B**698****Buddha Darshan***(To be filled up by the candidate by blue/black ball point pen)*

Roll No.

--	--	--	--	--	--	--	--

Roll No. (Write the digits in words)

Serial No. of OMR Answer Sheet

Day and Date

(Signature of Invigilator)

INSTRUCTIONS TO CANDIDATES*(Use only blue/black ball-point pen in the space above and on both sides of the Answer Sheet)*

1. Within 10 minutes of the issue of the Question Booklet, Please ensure that you have got the correct booklet and it contains all the pages in correct sequence and no page/question is missing. In case of faulty Question Booklet, Bring it to the notice of the Superintendent/Invigilators immediately to obtain a fresh Question Booklet.
2. Do not bring any loose paper, written or blank, inside the Examination Hall *except the Admit Card without its envelope.*
3. *A separate Answer Sheet is given. It should not be folded or mutilated. A second Answer Sheet shall not be provided.*
4. Write your Roll Number and Serial Number of the Answer Sheet by pen in the space provided above.
5. *On the front page of the Answer Sheet, write by pen your Roll Number in the space provided at the top, and by darkening the circles at the bottom. Also, wherever applicable, write the Question Booklet Number and the Set Number in appropriate places.*
6. *No overwriting is allowed in the entries of Roll No., Question Booklet No. and Set No. (if any) on OMR sheet and Roll No. and OMR sheet no. on the Question Booklet.*
7. *Any change in the aforesaid entries is to be verified by the invigilator, otherwise it will be taken as unfair means.*
8. *This Booklet contains 40 multiple choice questions followed by 10 short answer questions. For each MCQ, you are to record the correct option on the Answer Sheet by darkening the appropriate circle in the corresponding row of the Answer Sheet, by pen as mentioned in the guidelines given on the first page of the Answer Sheet. For answering any five short Answer Questions use five Blank pages attached at the end of this Question Booklet.*
9. For each question, darken only **one** circle on the Answer Sheet. If you darken more than one circle or darken a circle partially, the answer will be treated as incorrect.
10. *Note that the answer once filled in ink cannot be changed. If you do not wish to attempt a question, leave all the circles in the corresponding row blank (such question will be awarded zero marks).*
11. For rough work, use the inner back pages of the title cover and the blank page at the end of this Booklet.
12. *Deposit both OMR Answer Sheet and Question Booklet at the end of the Test.*
13. You are not permitted to leave the Examination Hall until the end of the Test.
14. If a candidate attempts to use any form of unfair means, he/she shall be liable to such punishment as the University may determine and impose on him/her.

Total No. of Printed Pages : 16

SEAL

1. प्र
2. व
3. प
4. ल
5. द
6. व
7. उ
8. प्र
9. है
10. र
11. स
12. व
13. त
14. त
01. ऐतरेय ब्राह्मणं सम्बद्धमस्ति -
(1) सामवेदेन (2) यजुर्वेदेन (3) ऋग्वेदेन (4) अथर्ववेदेन
02. एतेषु वेदाङ्ग नास्ति -
(1) व्याकरणम् (2) पुराणम् (3) श्रौतसूत्रम् (4) ज्यौतिषम्
03. 'पावकः' इत्यस्य सन्धिविच्छेदो वर्तते -
(1) पौ + अकः (2) पो + अकः (3) पे + अकः (4) पा + अकः
04. 'अपठताम्' इति रूपं भवति -
(1) लङ्लकारे प्रथमपुरुष द्विवचने (2) लुङ्लकारे मध्यमपुरुष द्विवचने
(3) लिट्लकारे प्रथमपुरुष द्विवचने (4) लृट्लकारे उत्तमपुरुष द्विवचने
05. 'यत्र योगेश्वरः कृष्णो यत्र पार्थो धनुर्धरः' पद्यांशः वर्तते -
(1) सनत्सुजातीये (2) श्रीमद्भागवतपुराणे
(3) श्रीमद्भगवद्गीतायाम् (4) रामायणे
06. शिवपार्वती-विवाहस्य वर्णनं विद्यते-
(1) नैषधीयचरिते (2) कुमारसम्भवे
(3) शिशुपालवधे (4) उत्तररामचरिते
07. पुरुषसूक्तम् ऋग्वेदस्य कस्मिन् मण्डले वर्तते ?
(1) प्रथमे (2) दशमें (3) सप्तमें (4) अष्टमें
08. न्यायमतानुसारं द्रव्याणि सन्ति-
(1) नव (2) सप्त (3) पञ्च (4) चत्वारि
09. 'छान्दोग्योपनिषद्' केन सम्बद्धम्-
(1) ऋग्वेदेन (2) यजुर्वेदेन (3) सामवेदेन (4) अथर्ववेदेन

10. परार्थानुमाने पञ्चावयवमध्ये न आयाति-

- (1) प्रतिज्ञा (2) परामर्शः (3) हेतुः (4) निगमनम्

11. बुद्धचरितस्य रचनाकारः कः ?

- (1) महाकविः अश्वघोषः (2) महाकविः कालिदासः
(3) महाकविः भारविः (4) महाकविः माघः

12. भगवतो बुद्धस्य प्रथमोपदेशः कुत्र अभवत् ?

- (1) कपिलवस्तुनगरे (2) इसिपत्तने
(3) बोधगयायाम् (4) राजगृहे

13. बौद्धदर्शने स्वीकृतः कार्यकारणरूप सिद्धान्तः कः ?

- (1) सत्कार्यवादः (2) विवर्तवादः (3) प्रतीत्यसमुत्पादः (4) असत्कार्यवादः

14. बौद्धदर्शने कति प्रमाणानि स्वीकृतानि ?

- (1) प्रमाणमेकम् (2) प्रमाणद्वयम्
(3) प्रमाणत्रयम् (4) प्रमाणचतुष्टयम्

15. बौद्धदर्शने हेतोः कतिरूपता स्वीकृता ?

- (1) एकरूपता (2) द्विरूपता (3) त्रिरूपता (4) पंचरूपता

16. बौद्धदार्शनिकानां कति प्रस्थानानि सन्ति ?

- (1) त्रीणि (2) चत्वारि (3) पञ्च (4) सप्त

17. सौत्रान्तिकाः किं पिटकं प्रमाणरूपेण स्वीकुर्वन्ति ?

- (1) अभिधम्मपिटकम् (2) विनयपिटकम्
(3) सुत्तपिटकम् (4) कम्मपिटकम्

1. 18. 'आलयविज्ञानम्' इति सिद्धान्तः केन सम्बद्धः ?
 (1) वैभाषिकेण (2) सौत्रान्तिकेन (3) योगाचारेण (4) माध्यमिकेन
2. 19. माध्यमिक सिद्धान्तस्य संस्थापकः कः ?
 (1) आचार्यनागार्जुनः (2) आचार्यवसुबन्धुः
 (3) आचार्य धर्मकीर्तिः (4) आचार्यकुमारत्रातः
3. 20. सौत्रान्तिकाः माध्यमिकाश्च विपर्ययज्ञानं केन रूपेण स्वीकुर्वन्ति ?
 (1) विवेकाख्यातिरूपेण (2) अख्यातिवादरूपेण
 (3) असत्ख्यातिवादरूपेण (4) आत्मख्यातिवादरूपेण
4. 21. भगवतो बुद्धस्यपरिनिर्वाणं कुत्र अभवत् ?
 (1) वैशालीनगरे (2) राजगृहनगरे (3) बोधगयानगरे (4) कुसिनारानगरे
5. 22. प्रथमसङ्गीतेः प्रमुखः आचार्यः कः ?
 (1) महाकाश्यपः (2) आनन्दः (3) मेघानन्दः (4) सुभद्रः
6. 23. 'अन्ता हि अन्तनो नाथो को हि नाथो परो सिया' पंक्तिरियं कस्मिन् ग्रन्थे वर्तते ?
 (1) बोधिचर्यावतारे (2) धम्मपदे (3) बुद्धचरिते (4) सौन्दरनन्दे
7. 24. त्रिपिटिकस्य प्राचीनभाषा का ?
 (1) संस्कृतभाषा (2) प्राकृतभाषा (3) पालिभाषा (4) अपभ्रंशभाषा
8. 25. प्रज्ञापारमितासूत्रग्रन्थस्य भाष्यकारः कः ?
 (1) धर्मकीर्तिः (2) वसुबन्धुः (3) नागार्जुनः (4) शान्तिसेनः
9. 10. 11. 12. 13. 14.

26. प्रमाणवार्तिकस्य रचनाकारः कः ?
 (1) असङ्गः (2) वसुबन्धुः (3) दिङ्नागः (4) धर्मकीर्तिः
27. वैभाषिकमते कति कालाः स्वीकृताः ?
 (1) द्वौ (2) त्रयः (3) चत्वारः (4) पञ्च
28. स्थिविरवादिनः निर्वाणस्य कति भेदाः स्वीकुर्वन्ति ?
 (1) द्वौ (2) त्रयः (3) चत्वारः (4) पञ्च
29. ब्रह्मविहाराः कति सन्ति ?
 (1) द्वौ (2) चत्वारः (3) षट् (4) अष्टौ
30. 'तत्त्वसंग्रहः' इति ग्रन्थस्य रचनाकारः कः ?
 (1) आर्यरक्षितः (2) मोक्षाकरगुप्तः (3) शान्तरक्षितः (4) धर्मरक्षितः
31. 'विसुद्धिमग्गो' इति ग्रन्थस्य रचनाकारः कः ?
 (1) आचार्य बुद्धघोषः (2) आचार्यः अनिरुद्धः
 (3) आचार्य शान्तिदेवः (4) आचार्य शान्तिरक्षितः
32. स्थिविरवाद सिद्धान्ते साधकः अर्हतपदात् पूर्वं कति अवस्थाः अतिक्रामन्ति ?
 (1) द्वे (2) तिस्रः (3) चतस्रः (4) पञ्च
33. 'मध्यान्तविभागशास्त्रम्' इति ग्रन्थस्य रचनाकारः कः ?
 (1) आर्यमैत्रेयः (2) आर्यकुमारत्रातः
 (3) आर्यवसुबन्धुः (4) आर्यशान्तरक्षितः

1. 34. 'अभिधर्मकोशस्य' रचनाकारः कः ?
 (1) आचार्य धर्मकीर्तिः (2) आचार्य दिङ्नागः
 (3) आचार्यः असङ्गः (4) आचार्य वसुबन्धुः
2. 35. क्लेशावरणस्य कतिभेदाः ?
 (1) षट् (2) सप्त (3) अष्टौ (4) नव
3. 36. बोधिचर्यावतारस्य रचनाकारः कः ?
 (1) आर्य शान्तिदेवः (2) आर्य मैत्रेयः
 (3) आर्य शान्तरक्षितः (4) आर्यः अश्वघोषः
4. 37. बोधिचित्तं कतिविधम् ?
 (1) द्विविधम् (2) त्रिविधम् (3) चतुर्विधम् (4) पंचविधम्
5. 38. प्रतीत्यसमुत्पादस्य कति अङ्गानि सन्ति ?
 (1) एकादश (2) द्वादश (3) त्रयोदश (4) चतुर्दश
6. 39. अर्थसारूप्यस्य प्रमाणं अर्थप्रतीतिपुत्रं च केनाचार्येण निरूपितम् ?
 (1) धर्मकीर्तिना (2) दिङ्नागेन (3) मोक्षाकरगुप्तेन (4) शान्तरक्षितेन
7. 40. बौद्धदर्शने किं प्रमाणं स्वीकृतम् ?
 (1) ज्ञानम् (2) कारकसाकत्रयं (3) ज्ञातृव्यापारं (4) सन्निकर्ष
8. 11. 12. 13. 14.